

Рис. 1. Лімфома Ходжкіна. Змішано-клітинний варіант. $\times 120$ (А), 400 (Б); Змішано-клітинний варіант Лімфоми Ходжкіна. Вогнища некрозу в лімфоїдній тканині. $\times 120$ (В). Гематоксилін Бьомера, фукселін Харта (в модифікації).

ного) реактивного компонента з малих лімфоцитів, еозинофільних та нейтрофільних лейкоцитів, гістіоцитів у різному співвідношенні. У межах пухлини іноді можна зустріти гранульомоподібні агрегати (скупчення), які слід розглядати як результат трансформування гістіоцитів в епітеліоїдні клітини. Спостереження показують, що у прикапсулярних ділянках лімфоїдної тканини локально зустрічаються осередкові некрози (рис. 1, В). Відмічено, що в цей час капсула лімфовузла помітно не потовщується і широкі фіброзні тяжі не утворюються.

Висновки. Лімфома Ходжкіна собак відрізняється присутністю великих мононуклеарних клітин Ходжкіна та багатоядерних клітин Березовського-Рід-Штернберга. Ріст клітин новоутворення відбувається, головним чином, на тлі дифузного реактивного компонента з малих лімфоцитів, еозинофільних та нейтрофільних лейкоцитів, гістіоцитів у різному співвідношенні.

Література

1. Castiglioni V., Sforza M., de Vries C. Editorial: Canine lymphoma pathogenesis, diagnosis, prognosis and treatment: current and future perspectives. *Frontiers in Veterinary Science*. 2024. Vol. 11. 1442964. doi: 10.3389/fvets.2024.1442964
2. Sato M., Yamazaki J., Goto-Koshino Y., Setoguchi A., Takahashi M., Baba K., Fujino Y., Ohno K., Tsujimoto H. Minimal residual disease in canine lymphoma: An objective marker to assess tumour cell burden in remission. *The Veterinary Journal*. 2016. Vol. 215. P. 38–42. doi: 10.1016/j.tvjl.2016.05.012.

ПОШИРЕННЯ ТА ЕТІОЛОГІЧНА СТРУКТУРА СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У СОБАК І КОТІВ

Семенов Д. К.*, Лещова М. О.*, Семенов К. А.**

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

**Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро, Україна
semenov06d.k@gmail.com

Вступ. Стоматологічна патологія у дрібних домашніх тварин поширена та характеризується мультифакторною етіологією та високою клінічною значимістю. Існує широкий спектр патологій, які зустрічаються в ротовій порожнині і часто викликають значний біль та/або локалізовану та системну інфекцію, однак більшість з них перебігають здебільшого без виражених клінічних ознак (Gawog & Niemiec, 2014). Пародонтит є одним із найпоширеніших захворювань у собак і реєструється щонайменше в 80% собак старше 3 років (Enlund et al., 2020). За даними Samoiliuk et al. (2025) в нозологічному профілі стоматологічних хвороб собак і кішок у м. Дніпро переважає у пародонтоз, зубний камінь, неправильний прикус і гінгівостоматит. Відомо, що у собак великих порід (німецьки вівчарки, лабрадори, кане-корсо) на передній план виходять травматичні пошкодження: переломи коронок зубів (переважно ікол та премолярів) з відкриттям пульпи, що призводить до розвитку пульпіту та периапікальних абсцесів. Часто реєструється патологічне

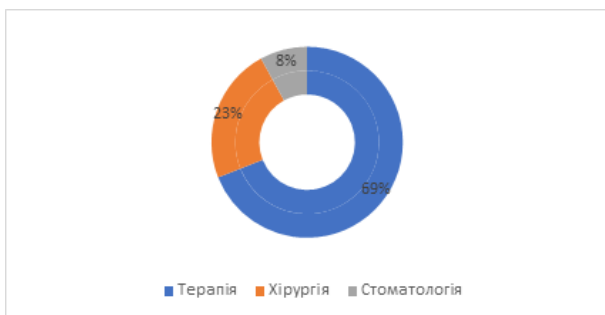

Рис. 1. Структура загального клінічного прийому тварин ветеринарного центру за напрямками ветеринарної допомоги, %

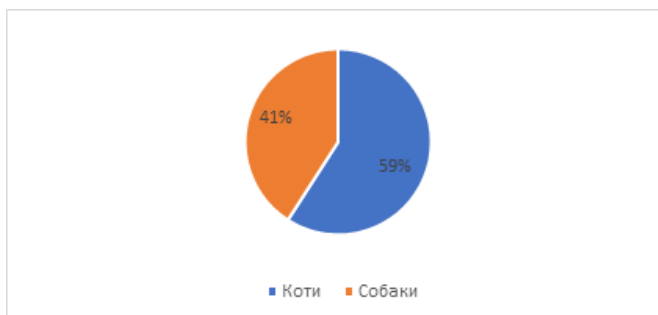

Рис. 2. Видовий розподіл пацієнтів стоматологічного профілю, %

стирання зубів внаслідок жування твердих предметів. Для собак дрібних розмірів та порід патогномонічним є скупченість зубів, в наслідок чого провокується розвиток агресивного пародонтиту (Voloboieva & Bilyi, 2024). У кішок домінують імуніопосередковані захворювання такі як, гінгівостоматити та одонтокластичні резорбтивні ураження зубів (TR). Окрему діагностичну проблему становлять новоутворення в ротовій порожнині (епулюси, плоскоклітинний рак, меланоми) та остеомієліт щелепи, які маскуються під загальні запальні процеси (Khomyn et al., 2018).

Мета дослідження. На основі розширеного статистичного аналізу даних ветеринарного центру (м. Дніпро) встановити поширеність та етіологічну структуру стоматологічних захворювань у собак та котів.

Матеріал і методи дослідження. Проведено ретроспективний аналіз 9874 клінічних випадки за 12 місяців. Основна вибірка пацієнтів була диференційована на три потоки: терапевтичний (загальноклінічний) – 6813 (69%); хірургічний (загальноклінічний) – 2271 (23%); стоматологічний – 790 (8%). В стоматологічній групі (323 собаки та 467 кішок).

Результати дослідження. Статистичний аналіз показав, що 8% від загального потоку пацієнтів ветеринарної клініки потребують спеціальну стоматологічну допомогу. В структурі прийому переважають кішки (59,1%), що пов'язано з високою частотою специфічних хронічних уражень слизової оболонки ротової порожнини та твердих тканин зубів. Розподіл за типам патологій наступний. Терапевтичний сегмент склав 537 тварин, що становить 68%. Основний об'єм роботи складала санація ротової порожнини при пародонтиті 1-3 ступеня. При цьому у кішок (61% групи) діагностували переважно гінгівіти. У собак (39% групи) домінували патології на тлі скупченості зубів, пародонтит 1-2 ступеня, втрата пародонтальної підтримки зуба, ендодонтичне лікування кореневих каналів при переломі коронок зубів, апікальні абсцеси. Хірургічний сегмент склав 253 тварини, що становить лише 32%. При цьому у кішок (55% хірургії) значну частку складають резорбтивні ураження зубів 1-2 типу, які потребують виключно хірургічного лікування. У собак (45% хірургії) переважну частку склали екстракції при персистенції тимчасових зубів, складне видалення зламаних зубів без можливості проведення ендодонтичного лікування, лікування ороантральних фістул.

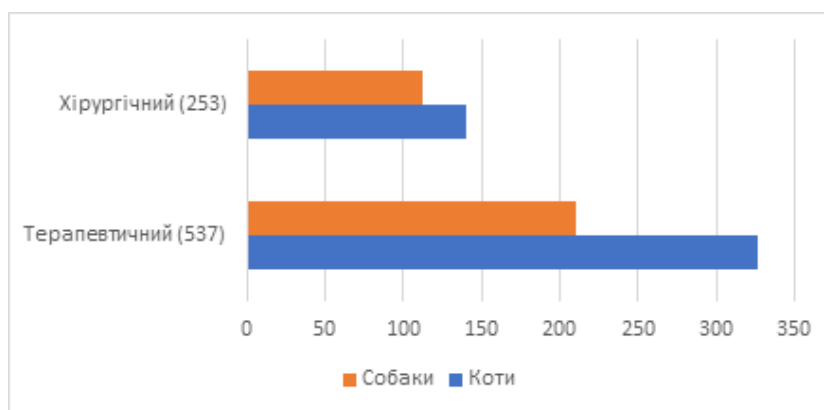

Рис. 3. Розподіл стоматологічних маніпуляцій за типом втручання та видом тварин

Висновки. Стоматологічна патологія дрібних домашніх тварин в ветеринарному центрі (м. Дніпро) займає 8% клінічного прийому тварин. Видова специфіка в структурі прийому становить 59,1% кішки і 40,9% собаки. Терапевтичних маніпуляцій при стоматологічній патології потребували 68%, а хірургічного втручання – лише 32% пацієнтів. У котів серед стоматологічної патології найчастіше зустрічаються парадонтити 1-3 ступенів, гінгівіти та резорбтивні ураження зубів 1-2 типу, а в собак – пародонтити 1-2 ступеня, втрата пародонтальної підтримки зуба, видалення зламанних зубів або їх ендодонтичне лікування кореневих каналів, апікальні абсцеси, лікування ороантральних фістул.

Література

1. Enlund, K. B., Brunius, C., Hanson, J., Hagman, R., Höglund, O. V., Gustås, P., & Pettersson, A. (2020). Dog owners' perspectives on canine dental health—a questionnaire study in Sweden. *Frontiers in Veterinary Science*, 7. <https://doi.org/10.3389/fvets.2020.00298>
2. Voloboieva, U. I., & Bilyi, D. D. (2024). Clinical rationale of diagnostic approaches in the dental examination of dogs. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 12(2), 24-30. <https://doi.org/10.32819/2024.12009>
3. Khomyn, N., Mysak, A., Iglitskej, I., Pritsak, V., Semeniuk, N., & Nazaruk, N. (2018). Dental diseases in cats. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*, 20(83), 282-285. <https://doi.org/10.15421/nvlvet8356>
4. Gawor, J., & Niemiec, B. A. (2014). Oral pathology in dog and cat: overview of selected problems. *The Veterinary Nurse*, 5(1), <https://doi.org/10.12968/vetn.2014.5.1.10>
5. Samoiliuk, V. V., Skliarov, P. M., Masiuk, D. V., Lieshchova, M. O., Vakulik, V. V., & Maslikov, S. M. (2025). Nosological profile of ophthalmological and dental pathology of dogs and cats in the city of Dnipro. *Veterinary Science, Technologies of Animal Husbandry and Nature Management*, 12, 126. <https://doi.org/10.31890/vtpp.2025.12.11>

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ М'ЯЗОВОЇ ТКАНИНИ ЛАБОРАТОРНИХ ЩУРІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ЗУБНОГО РЯДУ

Семенов Д. К.*, Лещова М. О.*, Семенов К. А.**

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

**Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро, Україна

semenov06d.k@gmail.com

Вступ. Порухення цілісності зубних рядів є однією з поширених патологій зубощелепної системи, що призводить не лише до порушення функції жування, а й до складної перебудови всієї біомеханіки м'язової системи експериментальних тварин (Yamada et al., 2021). Більшість досліджень спрямована на визначення стану періодонту, зубів, кісткової тканини та її формування за оклюзійної гіпофункції зубів. Питання реактивних змін у тканинах жувальних м'язів при порушенні цілісності зубних рядів залишаються недостатньо вивченими. Відомо, що м'язова система реагує на зміну оклюзійного навантаження, проте морфологічні критерії її адаптації чи дегенерації на клітинному рівні описані фрагментарно (Ishida et al., 2009; Norton et al., 2021). Розуміння цих процесів у тварин дозволить глибше зрозуміти зміни функцій м'язової тканини, що робить це дослідження вкрай необхідним для сучасної ветеринарної стоматології.

Мета дослідження. Встановити характер морфологічних змін у структурі жувальних м'язів лабораторних щурів в умовах експериментального порушення цілісності зубних рядів.

Матеріал і методи дослідження. Для дослідження сформували дві групи з 10 статевозрілих безпородних щурів-самців 8-місячного віку (n=5). Тваринам дослідної групи моделювали порушення цілісності зубного ряду – оклюзійну дисгармонію. Під загальним знеболюванням проводили розкриття та фіксацію порожнини рота, з одного боку (лівого) нігтьовими кусачками зрізали передні різці верхньої і нижньої щелеп, відступаючи від ріжучого краю 3 мм та порушували цілісність щічних горбків першого моляра нижньої щелепи однойменного боку. Тваринам контрольної групи ніяких маніпуляцій не проводили. Упродовж наступних 14 днів щури обох груп отримували раціон, який переважно включав цілі неподрібнені зерна твердих сортів злакових культур (пшениця, кукурудза, сояшник) і коренеплоди (морква). Наприкінці першого тижня, у зв'язку з регенерацією (відновленням) центрального різця нижньої щелепи, здійснювали повторне зрізання ріжучого краю заввишки 2 мм. Через 14 днів щури були виведені з експерименту.